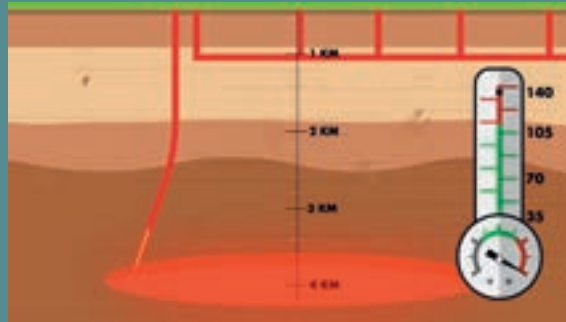

WESTLANDSE KASSEN KRIJGEN AARDWARMTE

In het tuinbouwgebied in het Westland, Zuid-Holland, is eind mei begonnen met de aanleg van een put die aardwarmte zal opwekken. Uiteindelijk kan die techniek het energieslurpende kassengebied zelfvoorzienend maken.

De 130 m diepe conductorput is de eerste stap naar een project dat aardwarmte uit de grond haalt. In september begint de echte boring, die uiteindelijk gaat leiden tot twee 1,5 km van elkaar verwijderde putten van elk 4 km diep. Die diepte is uniek voor geothermie in Nederland; hij brengt dan ook onzekerheid met zich mee. Het bedrijf achter het project, Trias Westland, moest een speciale deal sluiten met het ministerie van Economische Zaken om zeker te weten dat het wordt gecompenseerd als de put geen warmte blijkt te produceren. 'Op die diepte is weinig kennis over de Nederlandse bodem', vertelt Trias-directeur ing. Marco van Soerland. 'Dat maakt de onderneming ook spannend. Maar onze geologen schatten de kans dat er

illustratie Trias Westland

Een nieuwe geothermische boorput van 4 km diep moet water van 140° Celsius naar boven pompen om kassen te verwarmen.

genoeg warmte in de grond zit hoog in.' Water van 4 km diep is heet: 140 graden om precies te zijn. Door dat omhoog te pompen en via een warmtenet naar de kassen te voeren, krijgen de telers de benodigde warmte in hun kas zonder dat er milieuvriendelijk gas nodig is. Op dit moment verbruiken ze evenveel gas als 800 000 huishoudens.

'Nu gas langzaam verdwijnt als warmtebron in Nederland, moeten we op zoek naar alternatieven', analyseert Van Soerland. 'Warmtepompen en elektrische verwarming zijn opties, maar voor plekken die veel warmte nodig hebben, zoals kassen of steden, is een warmtenet met

geothermie een uitstekende oplossing.' Het project zal warmte leveren aan 39 bedrijven die minstens vijftien jaar lang geothermie van Trias zullen gebruiken. Al die bedrijven zijn ook mede-eigenaar van Trias; ze investeerden in de techniek. De diepe boorput zal als het aan Van Soerland ligt de eerste van vele zijn. 'Om het hele gebied te bedienen, zijn er minstens nog vijftien van dit soort putten nodig. Die kunnen de komende jaren worden gebouwd.'

Rond de jaarwisseling heeft de put zijn eerste pomptest. Eind volgend jaar ontvangen de kassen de eerste geothermische warmte. (MS)

PRIJS VOOR TUE-PROF

Informaticus prof.dr. Wil van der Aalst is dit jaar een van de winnaars van de Duitse Alexander von Humboldt-prijs. Dat betekent dat hij met een geldbedrag van 5 miljoen euro een hoogleraarschap krijgt aangeboden, in zijn geval aan de Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule in Aken.

Van der Aalst verrichte aan de TU Eindhoven baanbrekend werk op het gebied van informatiesystemen en was de drijvende kracht achter het Data Science Center. Eerder verwierf hij de status van een van de meest geciteerde onderzoekers ter wereld.

Van der Aalst zegt Eindhoven met gemengde gevoelens te verlaten. 'Maar RWTH is een echte topuniversiteit met voor mij veel extra middelen en mogelijkheden.'

De prijs is bedoeld om excellente hoogleraren aan Duitse universiteiten te binden. Andere Nederlandse wetenschappers die de prijs kregen waren, Wageningse milieubiotechnoloog prof.dr. Largus Angenent, moleculair geneticus prof.dr. Marja Timmermans die een hbo-opleiding in Etten-Leur volgde, linguïst prof.dr. Harald Baayen die aan de Radboud Universiteit doceerde en econometrist prof.dr. Gerard van den Berg die aan de Universiteit van Amsterdam doceerde. (FB)

GIESEN

illustratie Matthias Giesen

Goedkope augmented-reality-bril van karton